

DOMOLJUB

Izjaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Njemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inzerati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 14.

V Ljubljani, dne 5. aprila 1917.

Leto XXX.

Velika noč.

Zopet je tu — v vojski že tretja — velika noč. Ali naj se je veselimo, ali naj smo je žalostni? Kdo bi mogel biti žalosten velike noči! Naj je krog nas še toliko gorja, naj je v naši duši še toliko bridkosti, velika noč je kakor topel žar, ki posije v dušo, in srce se v solzah nasmehlja.

Velika noč, največji praznik krščanstva, praznik odrešenja in zmageslavja!

Velika noč nas tako živo spominja, da smo ustvarjeni za veselje, a da tega veselja na zemlji ni. Je na zemlji malo veselja, v poštenem družinskem življenju, na ljubem domu in v lepi naravi, v mirnem srcu in v božji ljubezni, in vse to veselje je le kakor slutnja, ki naj bi nam vzbujala v duši hrepenenje po nebesih, kjer vriskajo srca v neizrekljivi radosti večno aleluja!

Kako so božje misli vse drugačne kakor pa človeške misli! Mi bi mislili: čim bolj Bog koga ljubi, tem več veselja mu daje. A kako bi se zmotili. V nebesih, da; na zemlji ne! Koga je Bog bolj ljubil kakor sveto Družino! A kaj je bil nje delež na zemlji? Malo veselja, veliko trpljenja, komaj opazimo, da je Marija tudi mati svetega veselja, tako živo nam predstavljajo svete zgodbe Mater sedmero žalosti. In kaj je zapustil Kristus ljubim apostolom? Na zemlji samo trpljenje. Drugim je prepustil bogastvo in nasladi, njim, ki jih je ljubil, je zapustil to, kar si je bil sam izbral, ponižanje in trpljenje.

To je pa pridiga! O ne, to ni pridiga, to je velikonočno oznanilo slovenskemu ljudstvu!

V velikem trpljenju se nas je lotila neka malodušnost in malovernost, da skoraj zdvajamo o božji pravičnosti. Vsek dan nam kliče sveta Cerkev: sur-

sum corda! kvišku srca! a nam je srce tako težko in težka skrb nas tlači le k tlom. Morda nas zdrami in dvigne velikonočna aleluja!

Aleluja — se glasi iz cerkve, aleluja odmeva po potih velikonočne procesije, naj bi se odprla tudi naša srca velikonočnemu spevu aleluja!

Aleluja! Nebesa so odprta. Kristus stoji gori sredi svojih izvoljenih in gleda na nas. Vidi naše boje in naše trpljenje, naše solze in našo žalost, in le gleda, gleda — ali se res ne bomo ozrli kvišku, ali smo res pozabili nanj in na njegov nauk, na tiste prelepe tolažilne besede: »Na svetu boste bridkost imeli, ali zaupajte, jaz sem svet premagal.« (Jan. 16, 33). Zaupajte, nam kliče on, naš Bog, mi bi pa mračno dvomili in zdvajali? Kristus, ne! Iz vseh grozot svetovne vojske kliče slovensko ljudstvo z velikim zaupanjem vate: aleluja!

Na veliko soboto zgodaj zjutraj ukreše Cerkev ogenj iz kremenja in v ta ogenj vrže vso šaro velikega tedna in vse sežge. Potem ogenj blagoslovi, in s tem blagoslovljenim ognjem prižge vse svetilke, s tem ognjem zaneti ogenj po ognjiščih krščanskih hiš, in tako se užiga iz enega plamena plamen za plamenom.

Tak ogenj naj užge velika noč v vseh naših srcih. To je blagoslovljeni ogenj vere in zaupanja. Ta ogenj naj požge v nas vse, kar je malodušnega in malovernega, vse mračne misli in težke skrbi, vse tožbe in dvome, ves strah in brezup. Velika noč naj bo zopet v naših dušah, in če nam solze silijo v oči, naj se med njimi zablisiče tudi solze velikonočne tolažbe in velikonočnega veselja!

Rusi si na velikonočno nedeljo kličejo eden drugemu: »Hristos voskrese«, Kristus je vstal! in se poljubljajo od veselja. Tako zakličimo mi vsem našim

dragim po bojiščih, vsem našim dragim, ki bodo obhajali veliko noč še vedno po širni ruski zemlji: Kristus je vstal, aleluja! Vanj zaupajte kakor zaupamo mi! Bodi kakor on hoče, najrajši bi seveda in za to ga srčno prosimo, da bi že skoraj skoraj prišel tisti presrečni dan — z oljko miru!

III. vojna Velika noč.

I.

Čas pirhov spet? In prav tako kot lani delijo nam na bojni se poljani.

Oj, pirhi rdeče barvani in z »alelujo« znamvani; spomin vstajenja božjega, spomin detinskih zlatih let, ko še je v miru živel svet; spomin življenja rožnega!

Zdaj vojnih pirhov pa v spomin, krvavih smo nabrali si: granat, šrapnelov, krogel, min. Smo s puškami ragljali si, v trpljenju hudem plakali, in dan vstajenja čakali, misleč, da nam za pirhe prinese zažefjeni mir, veselja, sreče, naše vir; — a bojni klic spet širi se.

Velikanoč, Velikanoč! Spolnila nisi naših nad, in zopet siplješ nam granat za pirhe zdaj že tretjokrat; pa upajmo, da slednjikrat!

II.

V zvoniku so zapele raglje. — Umrl je naš Gospod in z njim zvonovi vzdihili so v žali. Smo djali včasih: Šli so v Rim.

Ko slušam rágljanje otožno,
zvonov se spomnim ves solzeč:
ne v Rim, na vojsko šli so letos,
nazaj ne vrnejo se več...

III.

Kdaj se vojna boš končala?
Boš-li dolgo še divjala
brezobzirno, krvoločno?...

Gledal sem procesijo
letošnjo velikonočno;
srce se je krčilo:

Zene, deca, dedi sivi —
Kje moške so, fantje živi?
Nimamo jih ni četvero,
da nosili bi bandero...!

IV.

Dékle, ktero je z velikonočnim
blagoslovom najpoprej doma,
še med letom z venčekom poročnim
pred oltar nevesta se poda.
Vsaka hrepeni po tisti uri,
in zato domov se vsaka žuri;
taka namreč vera davnih let
še drži slovenskih se deklet.

Meni letos se ne ljubi,
da bi žurila se z njim.
Tudi če kedo me snubi
nikdar se ne omožim.
Tam ob urni, bistri Soči
spava ženin moj cvetoči;
in zato hiteti nočem,
zadnja hodim, bridko jočem.
Vide.

Vojakova velikonočnica.

V tretje že zvone zvonovi
in slave velikonoč,
kar odmevajo topovi
strah in smrt oznanjajoč.

V tretje vbirajo zvonovi
aleluje slavošpev;
vmes se družijo topovi:
boja smrtnega odmev.

Vstal Zveličar je iz groba,
in premagana je smrt:
naj beži od src tesnoba;
upamo — sovrag bo strl!

Desetnik Ivo.

Rešite mladino!

Že pred davnim časom so spoznali
človekoljubi nujno potrebo, da organizirajo
socialno pomoč v varstvo in oskrbo osi-
rotele in zanemarjene mladine. Na Nem-
škem se je v ta namen osnovalo več dru-
štev, med katerimi zadnji čas zelo uspešno
deluje ustanova nekega kapucinskega pa-
tra pod imenom »Seraphisches Liebes-
werk«, ki je razširjeno tudi po nemških de-
želah Avstrije. Novo pobudo je dobilo re-
silno delo za mladino, ko je blagopokojni

cesar Franc Jožef za svojo vladarsko šest-
desetletnico izdal geslo: »Vse za otroke«.
— Na Kranjskem deluje na tem polju poleg
nekaterih okrajnih društev, ki so združena
s sodišči, kot cerkvena ustanova predvsem
»Patronat Vincencijeve druž-
be«. Iz zadnjega letnega poročila je raz-
videti, da ima »Patronat« zdaj 125 osi-
rotelih in zapuščenih otrok v svoji oskrbi in
je v ta namen izdal 12.868 K 97 vin. Pa kaj
je to spričo vedno naraščajočega števila
vojnih sirot in drugih zapuščenih otrok?
Saj moramo le na Kranjskem njih število
približno ceniti nad 8000. V primeri s temi
številkami se nam predstavlja družina, ki
se je zbrala pod okriljem »Patronata« kot
neznatna manjšina.

Take in enake primere nam nekoliko
odpro vpogled v strašno naraščajočo otro-
ško bedo in zapuščenost. Ta najnežnejši
del človeške družbe bo morda vsled sve-
tovne vojske največ trpel. Ne mislim pa le
na telesno revščino in pomanjkanje, kate-
re se otrok morda še manj zaveda, kakor
odrasel človek, pač pa še bolj na duševno
onemoglost in zapuščenost, ki mu zapusti
žalostne posledice za celo življenje. Jasno
je, da spričo velikega obsega, ki ga je v
naših dneh že zavzela otroška siromaščina,
prizadevanja posameznih zasebnih društev
več ne zadoščajo. Država sama se je lotila
snovanja društev za oskrbo sirot in varstvo
mladine. Ravno kar razglasa c. kr. pred-
sedništvo za Kranjsko, da so potrjena pra-
vila »Kranjskega deželnega društva c. kr.
avstrijskega zaklada za vojaške vdove in
sirote ter za varstvo otrok in mladinsko
skrbstvo«. Novo društvo je torej osnova-
no. Ali pa je s tem že skrb za sirote od-
pravljena? Nikakor. Delo se bo sedaj s po-
dvojenimi močmi nadaljevalo in podvojiti se
mora tudi naša rešilna delo.

Po svoji osnovi ima biti »Kranjsko
deželno društvo« neka centrala otroškega
skrbstva in varstva. V paragrafu 3. (točka
4. in 6.) društvenih pravil namreč čitamo:
»Društvo ima v razvidnosti vse varstvu
otrok in skrbstvu mladine odmenjene na-
prave na Kranjskem, kakor: zavode, dru-
štva, ustanove in slično ter daje o njih po-
jasnila; ustanavlja in pospešuje varstvu
otrok in skrbstvu za mladino službe za-
vode in naprave.« Jasno je, da bodo sedaj
v okviru splošnega deželnega društva mo-
gli smoteno delovati vsi mladinoljubi. Naj-
manj pa smejo zaostajati pri tem velikem
karitativnem delu, ki je posvečeno blagru
slovenske mladine, naše krščanske
organizacije, ampak si z marljivim
delom na polju otroškega varstva zagoto-
viti tisti odločilni vpliv, ki jim gre. Eđi-
na cerkvena ustanova te vrste
pa je »Patronat Vincencijeve
družbe«, ki že šest let deluje in
je razširjen po vseh sloven-
skih pokrajinah.

Smer njegovega delovanja je jasno
začrtana. Patronat si v vojnem času ni za-
stavil namena, ustanavljati velike sirotiš-
nice, ki bi jih v sedanjih razmerah niti ne
mogli postaviti, niti oskrbovati, in za ka-
tere tudi sami ne vzmemo potrebnih
sredstev. Tako vprašanja se morejo po-
voljno rešiti še le pozneje v sporazumu z
deželno ali državno upravo.

Patronat se da voditi pri svojem delo-

vanju edino le od nujnih dejanskih potreb.
Zato obrača svojo skrb predvsem na
otroke same, ki so pomoči in varstva
potrebni in jih spravlja v zavode in k po-
štenim rodbinam po deželi. S tem ustreza
tudi kričeči potrebi po pomožnih delavnih
močeh, ki jo naši ljudje pri hišnih in poli-
jskih opravkih bridko občutijo. Pri tem pa
Patronat nikakor ne izključuje naprave
stalnih ali začasnih otroških zavetišč, ka-
kršna so primerna v sedanjem času
kjerkoli se pokažejo potrebna.

Razmere časa nas same silijo na to,
da se delokrog Patronata razširi. Zato pro-
simo vse naše organizacije sodelovanja in
pomoči.

Predvsem prosimo, da se nam nazna-
nijo pomoči in varstva potrebni otroci (do-
bro je priložiti priporočilo župnega urada
ali županstva); da se prijavijo družine, ki
bi bile voljne sprejeti kakega otroka brez-
plačno ali proti mesečni plači. Vsaka po-
nudba se upošteva in se ji bode s časom
ustreglo, dasiravno ni mogoče vedno tako
naglo ustreči, kakor si kdo želi.

V župnijah, kjer Patronat še ni vpe-
ljan, se zdaj to najprimerneje zgodi. Po-
treben pouk, tiskovine in podobice se na-
željo takoj doposljej. Vse zadevne dopise
in vprašanja je kratko nasloviti: »Pisari-
na patronata za mladino«, Ljub-
ljana, Dunajska cesta 18. Mnogo
je sedaj nujnih potreb, ki jih je povzročila
svetovna vojna, in ko bodo končani seda-
nji dnevi stiske, bomo šele mogli pre-
gledati, koliko vrednot je uničenih in raz-
rušenih. A ko bomo stali na svetovnem
pozorišču, kakor gospodar nemškega pe-
snika Schillerja, tedaj bode tudi nam naj-
slajša zavest, da smo rešili najdražje, kar
smo imeli. Zato rešite mladino!

Pregled po svetu.

**Tehtne besede našega ministra za
vnanje zadeve.** Minister grof Czernin se
je v pogovoru z nekim odličnim časniki-
karjem izjavil o ruski revoluciji tako-
le: »Če bo izprememba na ruskem ta-
mošnjemu trpinčenemu prebivalstvu
prinesla spoznanje, da je nadaljevanje
vojske zločin in da lahko vsak dan —
Rusi in ententa — sklenejo časten mir
z osrednjima državama, potem se ta
grozna morija ljudi nagiblje proti kon-
cu. Nas ni mogoče uničiti, pa tudi mi
nočemo nikogar uničiti. Naše fronte
stojte bolj trdno kakor le kdaj, naš go-
spodarski položaj je zagotovljen. Mi se
moremo in se bomo prebili. Požrtvoval-
nost brez primere in pa sila, s katero
narodi monarhije prenašajo pomanj-
kanje, jamčita za končni uspeh. Naj-
večja zasluga ne gre »višjim tisočemu«,
ampak srednjemu stanu in v prvi vrsti
širokim, od usode razdeljenim množi-
cam. »Klobuk doli« pred milijoni, ki v
strelnih jarkih in doma prenašajo
delo in vsakdanje pomanjkanje brez
mrmranja. Klobuk doli pred njihovo
veličino in silo. Pride dan, ko bodo na-
rodi monarhije dobili plačilo za svoje
junaštvo.«

32 novih članov gosposke zbornice.

Napovedujejo, da bo avstrijski državni zbor sklican 17. aprila. Zasedanje bi trajalo do konca junija. Istočasno bo objavljena lista 32 novih članov gosposke zbornice.

V nemški državni zbornici se je kancelar o Rusiji izrazil takole: Mi si moremo želeči le to, da se Rusija razvije v trdno in varno trdnjavo miru. Če bo preuredba privedla do zopetnega zblizanja nemškega in ruskega naroda, ki sta navezana na dobro sosesčino, pozdravljamo to z veseljem. Nemčija je veliko trpela pod grehi stare Rusije. Ruski narod, ki prav gotovo ni hotel te vojne, naj se nikar ne boji našega vmešavanja. Želimo le, da bomo z njim čim prej živeli v miru, ki bo zgrajen na častni podlagi za oba naroda.

V Italiji se kažejo čedaljebolj očitno znaki nezadovoljnosti, posebno po mestih. V Milanu in Turinu so bile zopet velike rabuke in demonstracije za mir. Nekateri listi so že pisali, da se pojavljajo med vročehrvnim prebivalstvom znaki revolucije; drugi trde, da divjajo na Italijanskem že več dni prekucijski nastopi.

V Mehiki se pripravljajo, da nastopijo z orožjem proti Združenim državam Sev. Amerike. Na meji mehiškani je razvrščeno do 200.000 nemških vojakov. Zdi se, da nadvladuje v Mehiki nemški finančni in vojaški vpliv. Mehikanci ne izpuste ameriškega generala Oreгона. Povsem soditi so se Nemci iz Severne Amerike preselili v Mehiko, kjer bodo nastopili z orožjem proti Ameriki.

Svetovna vojska.

Prilčakovanje avstrijske ofenzive proti Italiji. — Naš uspeh pri Biljah. — Mir na rusko-romunskem bojišču. — Silno opustošenje v zapuščenem ozemlju na Francoskem. — Angleški poraz na Sinaji. — Uspehi podmorske vojske.

VOJSKA Z ITALIJO.

Avstrijska ofenziva dela Italijanom velike skrbi. Italijanski listi so vedno polni razmotrivanj o bodoči avstrijski ofenzivi. Cadorna sam jo pričakuje in se na njo pripravlja. Cadorna sodi, da bodo zavezniki udarili s tako silo, kot so pri Verdunu. Bivši minister Barzilai, ki se je vrnil z bojišča, piše, da bodo naše armade prodirale najbrž istočasno s Tirolskega in v Krasi. Proti naši tridentinski fronti so zgradili mogočne utrdbe, ki zapirajo dohod v italijansko ravnino. Italijani se boje, da bi se tudi Nemci ne udeležili ofenzive.

Topovski boji na Goriškem se ne prestando ponavljajo. Italijani poročajo, da naše topništvo zelo ljuto obstreljuje Gorico in postojanke na severnem robu Krasi pri Fajtem hribu. Italijanska artiljerija je pa vzela na piko zlasti naše železniške ceste na fronto, da bi tako ovi-

rala prihod čet in dovoz streliva in živil v postojanke.

Naš uspeh pri Biljah. 27. marca poročila naše urad. naznanilo o uspešnem sunku v italijanske postojanke južno od Bilj na Goriškem. Naše topništvo je najprej zrahljalo sovražnikove utrdbe, nato so pa tja udrli oddelki pešpolka št. 100 ter ujeli 15 častnikov in 500 mož, zraven pa zaplenili 3 metalice min in 12 strojnih pušk. Osvojeno postojanko so potem naši držali, dasi jo je sovražnik v opetovanih protinapadih hotel iztrgati.

RUSKO-ROMUNSKO BOJIŠČE.

Mir na ruskem bojišču. Ker se sneg taja, je vse ozemlje na tej fronti razmočeno, da je vojskovanje izključeno. Rusom to prav hodi, ker jim je na tem, da napravijo zopet red med razburjenim vojaštvom na fronti in v zaledju. Naši pa tudi nimajo vzroka, da bi še

enem delu tega ozemlja našli dne 26. marca 1000 mrtvih Angležev.

Opustošenje v izpraznjenem ozemlju. Ozemlje, ki so ga Nemci prepustili, meri okrog 300 kvadratnih milj s približno 100 vasi in manjšimi mesti. To ozemlje je sedaj popolnoma opustošeno. Škoda cenijo na dva tisoč milijonov. Italijanski poročevalec Barzini piše: Mešanica blata, debel, vej in grmovja priča, kje so prej stali krasni gozdovi, ki so popolnoma izginili. Kjer so prej stale vasi, leži le kup razvalin; o več vaseh pa ni ne duha ne sluha. Ni hče ne ve, kje so stale. Granate so namreč razrile vse zemeljsko površje in pokrile z zemljo razvaline hiš, ki jih pokriva debela plast zemlje. Po ozemlju je polno velikih lijakov, kotlin, ki so jih izkopale velikanske granate; te kotline so sedaj napolnjene z vodo. — Vse utrdbe so Nemci popolnoma razrušili, posekali gozdove in uničili pota, tako da sedaj Angleži in Francozi le počasi

Angleži izdelujejo ročne granate in porabljajo v ta namen izpraznjene tobačne posodice.

dalje silili v ogenj. Morda se ondi razmere same zasučejo nam na korist.

Manjša podjetja. Med Darovom in Labušim so zavezniške čete z naskokom osvojile sovražnikovo postojanko, ujele nad 300 Rusov, uplenile 4 strojne puške in 7 metancev min. V Karpatih — južno od doline Uz — so čete nadvojvode Jožefa osvojile na neki višini 3 km ruskih postojank in obdržale osvojeno kljub ljutim protinapadom. Pri tem je bilo ujetih 150 Rusov. Tudi Rusi so tuintam poizkusili kak manjši napad n. pr. pri Lucku in na višino Magyaros, pa so bili povsod odbiti.

FRANCOSKO BOJIŠČE.

Boji v zapuščenem ozemlju. Angleško francoske čete le počasi prodirajo proti novim nemškim postojankam. Nemške zadnje čete jim povzročajo mnogo izgub. Nemci so n. pr. samo na

napredujejo v tej puščavi, ki jo je ustvarila vojska.

MACEDONSKO BOJIŠČE.

Manjši boji so bili pri Bitolju, kjer so skušale francoske čete še enkrat svojo srečo v napadu — a so bile odbite. Nemci so jim celo iztrgali nekaj jarkov. Med Ohridskim in Prespanskim jezerom so nemški oddelki uplenili več brzostrelnih francoskih topov.

TURČIJA V VOJSKI.

Angleški poraz na Sinaji. Ze zadnjič smo poročali, da skušajo priti Angleži od Sueškega prekopa čez Sinajo v Sirijo in Jeruzalem. Tja so poslali svoje čete iz naselbin, ker se na francoskem bojišču niso obnesle. Zbrane imajo tam zlasti precej konjenice, ki se na prostranih planotah svobodno razvija. Kakor štiri divizije močna angleška armada je prodirala v prostoru med

Mrtvim in Sredozemskim morjem. Dosegla je prostor pri Gazi, ki leži komaj 60 do 70 km jugozapadno od Jeruzalema. Tu so jo pa ustavile turške čete. 26. in 27. marca je prišlo do krvave bitke, v kateri so bili Angleži premagani in so se morali umakniti proti Sueškemu prekopu. Ko so po bitki Turki preiskali bojno polje, so našli okrog 3000 mrtvih Angležev, 150 ranjencev so sprejeli v svojo oskrbo, druge so Angleži vzeli s seboj. Uplenili so 12 angleških brzostrelnih topov in 20 strojnih pušk.

DOGODKI NA MORJU.

Uspehi podmorske vojske. Angležem vedno bolj primanjkuje živili; sicer o lakoti na Angleškem še ni govoriti, vendar raste pomanjkanje dan za dnem. Dovož krompirja se je zelo skril. Od 1. aprila do novega pridelka razpolaga Anglija le še s 150 tisoč tonami krompirja; rabi ga pa še enkrat toliko. Postiti se torej morajo tudi razvajeni Angleži.

Potopljene ladje. 25. marca naznanja nemški mornariški urad, da se zadnje dni potopili podmorski čolni 25 parnikov, 14 jadernic in 37 ribiških ladij; 28. marca se poroča, da je bilo na Sredozemskem morju potopljenih 10 ladij, 30. marca javljajo, da so torpedirali 34 parnikov, dve jadernici in 14 ribiških ladij, skupaj 69 parnikov, 15 jadernic in 51 ribiških ladij, v skupnem obsegu 200.000 ton prostornine.

Potopljene angleške bojne ladje. Angleški pomorski urad poroča, da je zadel neki angleški torpedni rušilec te dni na mino in se potopil. Neki drug rušilec je trčil z nekim parnikom in se potopil. Nemci poročajo, da je podmorski čoln torpediral in uničil angleško pomožno križarko, ki je obsegala do 8000 ton.

Napad na angleško obalo. Deli nemškega vojnega brodovja so zopet udrli na odprto morje in napadli južnovzhodno angleško obalo. Na svojem potu niso nikjer zadeli na angleško brodovje; srečali so le neki oborožen parnik in ga potopili s strelji.

Kako je na Ruskem?

Veliki knezi so izjavili, da bodo podpirali začasno vlado. Glede apanažnih posestev so se izrekli, da so last države. — Ruski poslanik pri sv. stolici je obvestil papeža o izpremēbi na Ruskem. Papež je baje rekel: Sprejemem sporočilo v vednost ter želim, da bi bila ta izpremēba Rusiji na korist. — Velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča stražijo vojaki. Generale Everta, Ivanova in Gurkova so zaprli. — V Petrogradu strastno agitirajo za republiko. Na vseh cestah stoje agitatorji, ki ljudem prigovarjajo, da je rešitev Rusije edinole v republiki. — Začasna vlada je razglasila, da se bo ustavodajno zborovanje izvršilo v Petrogradu 30. maja.

Londonška pogodba ne veže več.

Celo Miljukov se je izrazil, da Rusije ne veže več londonška pogodba, ako ruski zavezniki ne izpolnijo vsega kar so obljubili. — Ruska vlada bo zaplenila vse carjevo nepremično premoženje: gozdove, gradove itd., in sicer na korist državne blagajne. — Carjevo rodbino bodo prepeljali na Angleško. Na morju jo bodo spremljale angleške in ruske bojne ladje. — Pomanjkanje v Petrogradu še ni prenehalo. Nova vlada je poslala poverjenike na kmete, ki naj bi ljudem prigovarjali, da pošljejo zaloge živil v mesta. — Vrhovni poveljnik ruske armade je sedaj Aleksejev. — Ruski delavci in kmetje zahtevajo mir. — Sveti sinod je odstopil. (Sinod je vrhovna oblast ruske razkolniške cerkve.) Novi sinod, ki bo kmalu izvoljen, se bo takoj posvetoval o preureditvi cerkvenih razmer. — Vojna stranka na Ruskem je, kakor bi človek sodil po angleških glasovih, pridobila velik del vojaštva in delavstva za nadaljevanje vojske. Odbor delavcev in vojakov v Revalu je sklenil, naj delavci in vojaki ne odložijo orožja, dokler ne bo strt nemški militarizem. — V novi ruski vladi imajo večino socialisti. Ministri so se z novim predsednikom Lvovom 1. aprila odpeljali v glavni stan. Pred Tavrijsko palačo je prikorakalo 10.000 vojakov, ki so izkazali ministrom vojaške časti.

Tedenske novice.

Kranjsko deželno društvo za varstvo otrok in mladinsko skrbstvo. To društvo, ki se je pri deželni vladi ustanovilo in sicer kot odsek c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote, ima namen pomagati vdovam in sirotam po padlih vojakih. Društvo ima redne člane ustanovnike (500 K), utemeljitelje (200 K), prispevajoče člane (letno 10 K) in delovne člane. — Namen tega društva je res plemenit. Predsedstvo društva prevzame deželni predsednik Henrik grof Attems. Zeleni je obilnih prijav.

Smrt. V Ljubljani je umrl v 77. l. starosti po kratki bolezní dne 29. marca slovenski glasbenik Franc Gerbič, šolski ravnatelj »Glasbene Matice«. Pokojni je bil rojen v Cerknici. P. v m.!

Red železne krone II. vrste je podeljen goriškemu deželnemu glavarju dr. Alojziju Faidutti-ju.

Električna sila na Završnici. Za podelitev vodopadne koncesije se mora deželni odbor kranjski še sedaj piliti. Obratovanje elektrarne se nemoteno nadaljuje, ker se elektrika oddaja raznim vojaškim namenom, četudi je upravno sodišče zavrnilo pritožbo deželnega odbora, ker je poljedelsko ministrstvo hotelo obrat ustaviti.

Povišanje vzdrževalnine. Državni zakonik je objavil cesarsko naredbo z novimi določbami o vzdrževalnini družinam vojnih vpoklicancev. S povišanjem za 10 do 25 odstotkov hoče

vlada doseči, da ne bi se žene ukvarjale s takimi postranskimi opravili, ki bi jih odtegnili vzgoji otrok in domačemu gospodinjstvu. Z novo naredbo hočejo pomagati osobito družinam v krajih, kjer je posebno občutna draginja in družinam, ki stanujejo v najetih stanovanjih. Povišek bo znašal do 500 milijonov kron na leto.

Veselo Velikonoč vsem vrlim bralcem in bralkam »Domoljuba« — poročnik Jože Barle, I R. 70/9,

Veselo velikonočne praznike vošči od zelene Mure vsem znancem in prijateljem, kakor tudi bralcem njegovih lepih pesmic četovodja Vid Ambrožič, I./17. Ers. Komp., Judenburg.

Novi doktorji. Dne 28. marca je dobil na dunajskem vseučilišču diplomu in naslov doktorja vsega zdravilstva starejšina »Danice« g. Ivan Jenšterle, rodом iz Davč pri Sorici. Novi dr. je ves čas vojske služil kot vojaški zdravnik-praporščak na soški fronti. — Isteza dne je postal dr. bogoslovja, g. Gregorij Žerjav, gojenec duhovskega zavoda Avguštinya na Dunaju.

Umrla je v Cerkljah na Dolenjskem dne 29. marca Terezija Gabrič, sestra duhovnega svetnika g. Antona Gabriča. Veliko dobrega je storila ubožcem, Sveti ji večna luč!

Za ljubezen med narodi. Papež Benedikt XV. je te dni odgovoril na vdanostno pismo, katero so bili poslali katol. zborovalci mednarodne konference v Curihi dne 19. febr. Sv. oče je z velikim veseljem sprejel čutila vdanosti, ki so izražena v pismu. V veliko olajšanje mu je zagotovilo, da bo omenjena skupina mednarodnih katolič. poslancev delovati za zblizanje evropskih narodov po vojni v duhu prave ljubezni, kar je tako pristno krščansko. Papež blagoslovlja vse, ki delujejo v ta namen.

Beda. Vслед požarja v Hruševju (župnije Hrenovice pri Postojni) so pogoreli res pomilovanja, a tudi izdatne in takojšnje podpore vredni. Ponesrečenci so v vojnem ozemlju, kjer si niti za denar ne morejo preskrbeti potrebnih reči. Delavcev in hrane primanjkuje. Podpora v kakršnikoli obliki bo dobrodošla. Darila sprejemata župnijski in županski urad v Hrenovicah.

Dražba. Znani (bivši Malnerjev hotel) sedaj hotel »Imperial« na Bledu bo dne 24. aprila prodan na dražbi. Cenilna vrednost 305.903 K 30 v. z všteto hotelsko opravo, ki jo cenijo na 52.917 K 90 v. Najnižji ponudek znaša 195.729 K 83 v. K hotelskemu posestvu spadajo tudi njive, travniki, gozdovi.

Vojaške novice.

Sv. oče našim ujetnikom. Za Velikonoč dobi vsak avstrijski ujetnik zavoj z geslom in pozdravom papeža Benedikta XV. V zavojih bo južno sadje, slaščice, meso, tobak, cigarete, cigare, steklenica vina i. dr. — Velikodušnost

sv. očeta, ki izkazuje vsemu svetu nepristransko ljubezen, bo zbudila našo gorko ljubezen.

»Stotnija strojnih pušk II.« cesarjevega polka je poslala z visokih sneženih gorâ dopisnico z milčno sličico. Sredi zveznja lovorjevih, lipovih in drugih vejic, ovitih s cesarskim trakom stoji pirih, ki se iz njega ponosno dviga 30,5 cm granata. Od zgoraj napis: Veselo Velikonoč! — (Dopisnico priložimo vopni zbirki.) Podpisani so: Orožni mojster F. Leskovec; četov. F. Mihelič, Ribnica; četov. M. Thaler; des. J. Petrič; podd. Henigman, I. Podobnik, A. Rekelj, B. Močnik. Inf.: J. Simončič; I. Vidmar, J. Pirc, M. Kostrevec, J. Pavlin; telef.: J. Bartelme, A. Schauer, S. Žvan.

»Vidiš Pepinol Naši pirhi so trši od tvojih. Okušaš jih že drugo Velikonoč.« Tako je napisano nad sličico, ki jo je poslal naš prijatelj A. Bitenc s fronte. Sličica predločuje slovenskega vojaka, ki »turča« (trka s pirihom ob pirih) z italijanskim Pepinom. Pirih Pepinov je razbit. — Podpisani so še naslednji cesarjevi fantje: Čtv. Fr. Rozman; des. A. Galič, J. Hribar; podd. J. Jereb, Fr. Rostohar; inf. A. Podlipnik, St. Vrankar, Fr. Kimovec, Fr. Čamerik, J. Hrovat, A. Rupar, Fr. Rongus, E. Weber, Likovič, A. Klanšek, J. Kern. — Pristavili so: »Veselo Velikonoč! — Če bi naravo sodili, bi Vam Božič voščili!«

Naj bo pa za »Velikonoč«. Dne 31. marca je priromala z Ruskega dopisnica, oddana 10. dec. 1916. Tu navedeni ujetniki pošiljajo pozdrave in voščila za novo leto vsem domačim, znancem in prijateljem: Desetniki Martin Klopeč, Mali Anton, Nevlje; Habe Leopold, Črnivrh. — Inf.: Praznik Jožef, Strit; Groznik Iv., Litija; Dušak Jakob, Litija.

Pet mesecev je potrebovala dopisnica Janeza Kotarja, posestn. iz Pokojnice, preden je prišla z Ruskega. Oglašila se je prvič.

»Nujni zavoji«. S 1. aprilom bo sprejemala pošta »nujne zavoj«, ki jih bodo hitreje odpravili. Za te zavoj, ki ne smejo biti težji kakor 5 kg in ne večji kakor 60 cm v vsaki izmeri, bo treba plačati poleg frankature in ekspresne pristojbine še posebno takso 1 krono 20 vin.

Ustavljen promet. Poštni promet z Rusijo je popolnoma ustavljen. Nekaj časa torej ne kaže na Rusko pošiljati ne denarja, ne zavojev, ne dopisnic.

Usoda zahteva drugače. Slovenski fantje ... dom. pp. pišejo z južnega bojišča:

Toplo solnce je zopet začelo ogrevati mrzlo zemljo; drevje je jelo zeleneti, rožice cveteti in ptički peti. Prišla je zaželjena, ljuba pomlad in z njo velikonočni prazniki. Mislili smo, da jih bomo obhajali med svojci, a usoda zahteva drugače. Upamo pa, da pride kmalu zaželjeni mir.

Zelimo vesele velikonočne praznike vsem slovenskim dekletom in cenjenim bralcem »Domoljuba«, posebno pa Vam, dragi domači! Anton Sliv-

nik; des. Franc Bertoncelj, Franc Osterman; Franc Jerman, Andrej Cundrič, Jožef Trapičar; inf. P. Štupnikar, Mih. Košak, Rudolf Kovač, Jožef Brajkovič, Jan. Polak, Jožef Petrovič, M. Hainbring, M. Novak, J. Kastrevc, J. Blažič.

Nova napoved vojske. Sodili so, da napove Amerika Nemčiji vojsko na izrednem kongresu, dne 2. aprila. Večina članov ameriškega kongresa se baje odloči, da pošlje Amerika čete na zahtodno bojišče. — Razmerje med Avstrijo in Ameriko se ni poslabšalo.

Dobro delo stori, če more kdo vojak. Jožefu Umek (k. k. Landsturm-Inf. Baon 149, Feldp. 76/II) naznaniti naslov žene Rozalije Umek in dveh otrok iz Komna na Krasu št. 52. — Obljubljena je nagrada.

Desetino zasledenega ozemlja na Francoskem so Nemci izpraznili. V nemških rokah je še vedno 18.710 kvadratnih kilometrov francoske zemlje.

Prince Friderik Karel ranjen. Poroča se, da je pruski princ Friderik Karel v zračnem boju padel ranjen na tla. Ostal bo pa živ, ker se je operacija srečno izvršila.

Ako kdo ve, kje se nahaja pogrešani posestnik in gostilničar Anton Per s Trebelnega na Dol., naj blagovoli sporočiti njegovi ženi Jožefi Per, Trebelno št. 12, Dolenjsko.

Razne novice.

Dobrodelni dan. Z dovoljenjem ministrstva za notranje zadeve bo »Rdeči križ« v soboto 2. junija priredil tržni dan. Trgovci bodo naprošeni, da odstopijo Rdečemu križu in deželnim dobrodelnim društvom poljuben odstotek izkupička. Za posebno darežljivost bodo dobili zahvalne diplome.

Podpora v znesku 2000 K je dovolil deželni odbor kranjski »Posredovalnici za goriške begunce« v pomoč učeči se mladini solnčne Goriške.

Iz kož domačih zajcev pripravljeno usnje za čevlje in rokavice je razstavljeno v izložbi Katoliške bukvarne. V kratkem se razstavijo tudi razna oblačila iz zajčje kožuhovine. Neumorni delavni stotnik avditor dr. Voszka, ki je istočasno vodja vojaške zajčarne pod Rožnikom, je oskrbel to izložbo, da pokaže, kako gospodarsko korist nudi prav urejena kunčjereja, ne le glede preskrbe z mesom, temveč tudi glede uporabe kunčjih kož, če se z njimi pravilno ravna. Stotnik dr. Voszko navodilo o porabi kunčjih kož, ki se oddaja rejcem brezplačno v Katoliški bukvarni, navaja nekaj trdjk, ki strojijo tudi med vojsko kunčje kože za kožuhovino ali za usnje. Po vojski bodo pa imeli rejci domačih zajcev priliko dajati kože strojiti tudi domačemu podjetju, in sicer g. Jos. Demšarju, Česnice 36, p. Železniki, Gorenjsko.

Za reveže. Zbirka na korist revežem v Celovcu in Beljaku, ki jo je sprožil in priporočil celovski škof dr. A. Hafter, se je nepričakovano dobro obnesla. Živil je došlo iz cele dežele 51.768 kg; nabralo se

je tudi 6120 jajc, 1880 kock Mokka-kave, 1 srna, 2 jelenovi hrbitišči, pol ovce in raznega drugega drobnega blaga. Kruha je bilo 1849 kg, moke 3956 kg, rži, ki jo je vojništni prometni zavod zamenjal za moko 5666 kg, zimskega ječmena 803 kg, pšena 230 kg. Stročnine je došlo 9891 kg, in sicer 7786 kg fižola, 704 kg graha, 421 kg leče, 980 kg boba. Zelo veliko je došlo repice (krompirja) 22.492 kg, jabolk 195 kg, posušenega sadja 560 kg, zeljnatih glav s težo 896 kg, kislega zelja 727 kg, repe 313 kg. Čeravno za zbirko masti in mesa ni bil ugoden čas, je došlo prekajenega mesa in prekajene slanine 2166 kg, masti 442 kg, sirovega masla in masla 536 kg, kave 132 kg, sladkorja 368 kg, domačega sira 59 kg, sira 86 kg, jedilnega loja 50 kg in riža za bolnike 100 kg. Vrednost teh darov je znašala 57.000 K. Nepričakovano mnogo je došlo darov v denarju, in sicer 20.444 K. Število obdarovanih revežev je bilo 12.095.

Lvovski nadškoj izpuščen. Začasna ruska vlada je oprostila lvovskega metropolita Szeptickega in mu dovolila, da se sme vrniti v Avstrijo.

Slike in črtice z bojišč.

Pismo iz Galicije.

(Piše poročnik Jože Barle.)

Bojno polje, 18. 3. 1917.

Zadnjega »izleta« ne bom tako hitro pozabil! — Pred par dnevi popoldne smo se dvignili; pred odhodom nam je muzika zaigrala »k molitvi« in duhovnik nam je podelil vesoljno odvezo. Vsi smo vedeli, da gremo v prav kočljivo postojanko, in malo tesno nam je bilo pri srcu. — Isti dan dopoldne so bile nenadoma zapihale južne sape in sneg se je vidno tajal. Marširali smo skoro do kolena v vodi. V neki vasi smo prenočili, drugi dan pa zopet dalje. V naše preveliko veselje je začel padati fin, droban sneg. Da je bilo naše veselje še večje, je nenadoma pritisknila ledena galiciška burja in toplo, prijetno vreme namah izpremenila v strašen mraz. Snežinke so v zraku zmrzovale, burja nam jih je nosila naravnost v obraz, da so nas zbadale kakor igla! — Nastopila je noč; tema kot v rogu, a mraz in burja še hujša kot prej. — Kaj takega nisem doživel, kar sem na fronti. Obleka na meni je zmrznila, čevlji so zmrznil. Po obrazu se mi je naredila ledena skorja, lica so me pekla, kakor bi jih tiščal na razbeljeno železo. Trepalnice na očeh so mi zmrzovale skupaj, da sem le s težavo odpiral oči; usta sem moral vedno odpirati, da mi niso primrznila skupaj. — Ušesa sem bil preje dobro zavil, če ne bi mi bila odpadla!

Bila je grozna noč. Kri mi je zastajala po žilah; čutil sem kako mi drevene roke in noge. S silo sem se vlekel naprej, ker sem vedel, če sedem v sneg, sem izgubljen — zmrznjen. Na tihem sem molil k ljubemu Bogu in Mamki

božji, da ne umrjem na cesti, kjer bi me pohodila konjska kopita. Uslišan sem bil. Vzdržal sem, dotim se padali vojaki ob levi in desni. Sedel je v sneg, da se odpočije, mi smo šli dalje — Najbrže se je revež odpočil za vedno. In koliko je bilo takih!

Minilo je, hvala Bogu. Sedim v »lišči luknji« več kot pet metrov globoko pod zemljo. Spomini na preteklo noč so mehurčki, ki so se mi izpustili po obrazu. —

Z ruskim stricem smo veliki »priateljci«; gledamo se na daljavo sto korakov; tudi si redno pošiljamo pozdrave, seveda svinčene. — Tu smo dobili na glave jeklene čelade, v varstvo proti strelom v glavo. Pa se ne moremo dobro privaditi na te »lonce«, ki nam hočejo polomiti vratove. — Frajtar Miško pravi, da bo vzel to čelado s seboj domov, da jo bo porabil za vederce pri vodnjaku. — Naša podzemeljska stanovanja so tako globoka, da je nemogoče vdlati kako okno, zato ne ločimo dneva od noči; luč — in to električna luč — gori noč in dan. Marsikdo se bo čudil, ko pišemo o električni luči. Gola istina; — smo pač velika gospoda tukaj. Eno slabo stran imajo naša podzemeljska stanovanja, da so namreč tako vlažna, naravnost mokra. A kaj hočemo, ko si ne moremo pomagati!

Listek

Zvonarjeva hči.

(Povest. — Pisala E. Miller. — Priredil Fr. Steržaj.)

(Dalje.)

Ozrla se je na jasnovetro nebo in nje priprosto srce je molilo:

»Ljubi Bog, vse vrste ljudi imaš, ne daj, da bi tudi jaz morala kedaj zmešana trapati po svetu, kakor ta naš učenik.«

Še dolgo časa je zrla za njim, ko je stopal proti gozdnatim gričkom, ter z dobrovoljno usmiljenostjo stresala svojo sivolaso glavo.

Učenik je pa šel v gozd. Krenil je po ozki strmi poti, ki se je vila v večjo vas proti luterskemu pokopališču spodaj.

Sredi gozda je presekala ozko stezo široka deželna cesta, ki je šla v Pt. Tukaj je stopil učenik na zložno cesto in šel proti mestu. Čez kakih sto korakov se je temna streha mogočnih hrastov razgrnila in pred njegovimi očmi je ležalo srednjeveško mestce s svojimi visokimi, ozkimi strehami, slokimi zvoniki in širokim, sivkastim mestnim obzidjem.

Ker je krepko korakal, je dospel kmalu v mesto. Danes pa ni zamišljeno zrl v tla, kakor navadno; — nasprotno, oči so mu žarele in z vnmogo je opazoval razne strešne oblike streh, okrašene podboje vrat in se veselil nad raznoličnostjo posameznih oblik. Česar v duševno delo zatopljeni mož že leta ni občutil, to mu je prevečvalo sedaj notranjost:

»Tudi drugi ljudje ustvarjajo in oblikujejo, zidajo ter olepšujejo zemljo sebi in bližnjemu v užitek.« Velik, svet obsega občutek ljubezni do ljudi se je zbudil v zveneli osamljenosti njegovega srca, vzkipel mu trenutno v srcu in se zrcalil na njegovem vznusenem, razžarjenem obrazu.

Tako srečnega se zaničevani mož še nikoli ni počutil. Šele danes pravzaprav se je razvil. Kolikrat je že šel tod mimo, ne menil se za delo in uspeh drugih, docela zamišljen v svoje težavne načrte. To je bil ravno tisti grenki pridelek k njegovi nadarjenosti. Poleg vznesene blaženosti, ta neprestani zapovedovalni jaz, ki je zahteval zase vse njegovo čutenje in mišljenje, ki ga je gnal vedno proti cilju in mu ni dal časa, da bi se zanimal tudi za druge ljudi. Danes pa je mož užival; danes ga je zapustila njegova vedno goneča ga nadarjenost; zakaj premagana je ležala v njegovem žepu. — Zmagovalec je pa stopal s ponosno dvignjeno glavo, odprtega srca za vse dobro, vidno in lepo.

Na trgu je stopil h krasnemu vodnjaku. Kolik umotvor, kaka krasota to delo, ljubka »podoba Marijina«, kakor je dejal luteran. Marija je vendar vir čudovite poezije v katoliški Cerkvi. v njihovi luterski veri pa je zvenela ta prekrasna cvetka. Nekak neprijeten občutek je obšel blagocutnega moža, ko se je spomnil, da je ravno ta studentec z Marijino podobo trn v peti luterskih pastorjev, trn, ki bi ga bili radi že zdavnaj izdrli. Čegava podoba bi se pač bolj podala k tem marmornatim gotskim okraskom kakor podoba nebeške Gospe v vsej njeni ljubeznivosti, v vitki deviški materinski lepoti z malim Detecem v naročju?

»Kakšne misli me vse danes obhajajo,« si je dejal majaje z glavo učenik, »saj skoraj samega sebe nič več ne poznam. Vratca moje duše se danes odpirajo, ki jih nisem nikoli poznal in lahko gledam v najskrajnejše globine svojega srca.«

Nato je vzel železno posodico in jo postavil, da jo napolni z bisernočisto studenčnico.

»Kako to krepi po hitri hoji, kakor bi mi osveževalo in čistilo glavo. Za deset let se danes čutim mlajšega,« se je veselil starček in si pogladil z mokro roko potno čelo.

Potem pa je šel naprej. Opazoval je rjavkaste lesene stene trgovin veselo začuden, kakor tujec, ki je prvič prišel v mesto. Na baročnem stolpiču mestne hiše je udarilo dvakrat. Zvok je bil rezek in zopr, da je predramil učenika iz njegove mladostne navdušenosti. Pozorno se je ozrl proti stolpiču in dejal razburjeno:

»Počen je in ropota, kot stara kovinasta, ubita posoda. Treba bo novega, po mojem načinu.«

Pospešil je korake. Misel na delo ga je iznova vsega prevzela, krasni mestni trg mu je izginil izpred oči, ko je stopal preko njega v nabrežno stezo, ki je šla v stran k zvonarju Rudniku.

Kmalu sta sedela oba z mojstrom sama v svetli sobi in živ pogovor je zavladal med njima.

Mojster Rudnik, ki je poslušal učeniškova razkladanja, je pripomnil čez nekaj časa premišljeno:

»In vendar vam ne morem odkupiti vašega izuma prej, dokler nisva naredila nekaj poizkusov z vlivanjem in z novimi oblikami. Mislim, da me razumete?«

Nekoliko v zadregi, lahko zardeč v obraz mu odgovori izumitelj:

»Toda jaz skrivnosti tudi ne morem povedati, dokler me ne zagotovite za trdno; to tudi vi razumete.« In kakor da se je preveč razvnel, si je v zadregi drgnil roki.

»Takole napraviva,« predlaga po daljšem premisleku zvonar. »Zaprta se bova v livarno, kakor hitro bo prosta; mislim, da koncem tedna. Vi vzemite s seboj svoje račune, pa mi boste pripovedovali; jaz bom oblikoval in mešal po vaši iznajdbi in vaši volji, vi boste pa pomagali. Tako bova vtila mal zvonček za poizkušnjo, ne da bi sam pridobil kaj od vaše iznajdbe. Oba pa bova lahko razvidela iz zvonovega glasu, kaj je na vaši iznajdbi dobrega in porabnega. Kaj mislite?«

Jasno se je vtopil pogled mojstrov v učenikove oči in pogleda sta obstala kakor ukovana — pogleda dveh mislecev. Učenik je zaupal mojstru svojo izumitev, mojster pa nasproti čas, kovine in delo. Če se delo posreči in bo po zatrditvi Prašnikarjevi tudi cenejše in enostavnejše, glas zvana pa jasnejši in lepši od sedanjih, potem bo livarna mojstra Rudnika prekašala vse druge — uspeh in sreča njegova in družine.

(Dalje.)

Gospodarske stvari.

Gospodarski in tržni pregled.

Vojska odprla oči. V zadnjih letih je po vsem svetu šla hvala Švicarjev, ki so pridelovanje žita, krompirja in pese zelo omejili in se v gospodarstvu najbolj brigali za živinorejo in mlekarstvo. Opustili so lepe njive in jih izpremenili v travnike ter pomnožili tako število krav. Izdelovali so najboljši sir, ki je šel skoro po vsem svetu. Kako so tem travnikom gnojili z gnojnicjo in umetnimi gnojili, je tudi znano. Kar so porabili žita in krompirja za dom, so lahko na tujem precej po ceni kupili, saj je imel domači sir visoke cene. To gospodarstvo jim je ugajalo, ker je bilo z njim malo dela. Vsaka njiva da trikrat toliko dela kakor travnik z istim obsegom. — Tako so se kmečki otroci tudi v Švici lenobe učili in šli v letovišča tujcem streč ali pa v tovarne opravljati lahka dela raje, kakor da bi težko delali na polju.

Vojska je tudi Švicarjem oči odprla. Žito dobijo zelo težko in še to je silno drago. Mleka se doma več porabi, kakor pred vojsko. Zdaj spoznavajo, da je gospodarstvo s samimi travniki naplačno. Ko bi imeli mesto travnika njihovo, bi se jim boljše godilo, ko daje njiva z dobrim žitom obsejana, za človeka in žival več hrane, kakor najboljši travnik. Če se pa sadi pesa ali krompir, je pa pridelek na njivi kot hrana skoro desetkrat več vreden, kakor na travni.

ku. Švicarji zdaj sami pravijo, da bi lahko imeli prav isto število goveje živine in bi doma pridelali žita skoro za vso Švico, ko bi imeli manj travnikov, pa več njiv. Izpremeniti bo torej treba gospodarstvo. **To velja tudi za nas.** Mnogi že zdaj obžalujejo, da so njive v puščo pustili. Travniki ne more nikdar toliko dati, kakor dobra njiva. Na Moravskem nimajo v nekaterih krajih skoro nič travnikov. Vendar imajo tam tudi govejo živino, ki se lahko s švicarsko kosa. Treba bo torej gledati, da bomo tudi mi njive še bolj izkoristili in nobene brez posebnega vzroka za travnik pustili.

Gospodarstveni načrt na Nemškem. Pri nas se večkrat posnema, kar se na Nemškem začne. Urad za prehrano je tam za leto 1917/18 naredil načrt, kako bo gospodaril: 1. Zabraniti se mora, da bi kmetje doma pridelke držali v upanju, da dosežejo višje cene. 2. Pri zadevah si bo treba, da se nasade rastline, ki so za človeško hrano potrebne. 3. Zabraniti se mora, da bi kmetje krompir in žito krmili. 4. Vse to se mora pa tako doseči, da ne bodo reveži še dražje plačevali in ne vendar kmet kljub višjim stroškom mogel izhajati. — Ta načrt se bo težko izvršil. — Aprila in maja, ko se bo pričela zelena krma, bo najtežje živino dobiti. Zato se je na Nemškem sklenilo, da se cene goveje živine znižajo s 1. julijem za 15%. Plačevali bodo za 100 kg: Za suho živino 110 M; za debele voli, krave in telice do teže 250 kg 120 M; od 250—350 kilogramov 136 M; 350—425 kg 144 M; 425—500 kg 152 M; od 600—655 170 M; za težje 180 M. Cene so precej nižje, kakor naše. S tem hočejo doseči, da bi zdaj, ko so še stare, višje cene, kmetje živino hitreje oddajali. Za prešiče se znižajo cene že 1. maja za 20—25%. Pri nas bo težko vpeljati znižanje cen za prešiče, ker smo preveč od Ogrske odvisni.

Zadrega na Francoskem in Angleškem. Na Francoskem je ostalo veliko sveta neobdelanega. Krompirja in mase skoro ni mogoče dobiti. Vlada je predlagala posebno nagrado za vsak ha nanovo obdelanega sveta. Zbornica je predlog zavrgla in določila 7 F nagrade za vsakih 100 kg pridelane pšenice. Koliko milijonov bo veljala ta naredba! Na Angleškem bo v aprilu krompirja zmanjkalo. Pred vojsko so ga na trg v Londonu vsak dan pripeljali 60 vagonov, zdaj le še 10. Sredi maja bo na bližnjem otoku Jersey zrel krompir. Pridelati ga bodo 300 vagonov. Pa kaj bo to za ves London! V petih dneh bodo vsega pojedli.

Umno pridelovanje krompirja. Letos bo marsikje manjkalo krompirja za seme. Na Nemškem se je v nekaterih krajih prav dobro obneslo zasipanje pokanjkov. Na 70—80 cm razdalje se vsadi en krompir. Zemlja se globoko preorje ali le z lopato prevrne. Na kvadrat 70 cm se vzame gnoj za ene vile, ki se podorje ali s prstjo 10 cm visoko pokrije. Pridene se ena pest žlindre in

ena pest kajnita ali pol-pesti kalijeve soli ter oboje z grabljami zadela ali z brano zavleče. Če nimaš nobenega umetnega gnojila, porabi domači pepel. V sredo postavi srednje debel krompir, katerega pokrij s prstjo 10 cm visoko. — Ko so poganjki 10 cm dolgi, vpogni počasi rastlino po prsti, jo zadela s prstjo, da bo le vrh ven gledal. To lahko storiš še 2—3 krat. Na zadnje boš imel kupček do 30 cm visok, na katerem zraste 50—100 krompirjev. Seveda moraš skrbno plevel pobirati in krompirju večkrat z gnojnico zalivati. Po kmečkih njivah se to ne bo dalo izpeljati, ker bi dalo preveč dela. Toda na mestnih vrtovih, pri hišah delavcev ali kmečkih kajzarjev bi se na ta lahki način pridelalo precej krompirja več.

Mleko — zdravilno. Zdaj, ko mleka primanjkuje, so ga začeli še zdravniki rabiti proti najhujšim boleznim. V Črnigori so imeli v bolnici kolero. Večina bolnikov, ki so jih zdravili z navadnimi zdravili, je pomrla. Dr. H. Adler je spravil v kri nekaj skuhanega mleka. V par urah je bilo boljše. Bolniki so kmalo popolnoma ozdraveli. Neki častnik je imel hudo grižo; zdravila niso pomagala. Poizkusili so z mlekom, seveda ne v želodec; marveč so ga z vbradljajem v meso spravili v kri. Vročina se je dvignila na 39°5' C, mleko je začelo delovati. Noč je bila mirna, v par dneh je bil zdrav. Tudi udnico so z najboljšim uspehom zdravili z mlekom. Dr. Adolf Edelman je v 3 dneh ozdravil najhujše udnice z mlekom. Znano je, da ima skoro vsaka udnica zelo slabe posledice. Zlasti srčna napaka ali vnetje srca je navadno združeno z udnico. Po mlečni uporabi izgine bolezen brez nasledkov. Nekemu bolniku, ki je imel hudo kužno bolezen, je zdravnik vbrizgal 10 cm³ mleka. Zafeto ga je tresti, drugi dan je bil skoraj popolnoma zdrav. — Saj tudi sami opažamo, da so vsi, ki veliko mleka užijejo, pri dobrem zdravju. —

Pomagaš si! Ker je pomanjkanje krme zelo veliko, so si začeli na razne načine pomagati. V nekaterih krajih imajo veliko žab. Krave so prodali kot pravo in drago slaščico v mesto, ostalo so pa prešičem dajali, ki so s to pičo popolnoma zadovoljni. V drugih krajih so ravno tako poizkusili s polži. V tovarnah usnja je pri kožah veliko odpadkov. Nekdaj so te odpadke kar za gnoj porabili. Zdaj jih na drobno razrežejo, posuše, zmlejejo in živalim kakor krmo pokladajo. Ta krma ima veliko beljakovin in bo za prešiče gotovo pripravna. Neka tovarna izdeluje kar cele vagone te klesne krme.

Na Nemškem pa hočejo slamo boljše porabiti. Pri nas jo seveda tudi krmijo. Znano je pa, da slama ne da ne veliko mesa, ne mleka. Le za silo je, ko ni kaj drugega. Učenjaki so dognali, da ima slama veliko beljakovine, le zaprte so pod neprebavno skorjo. Treba je torej slamo odpreti. Poizkusili so to z lugom in kisanjem. Napravili so 6 velikih tvornic, tri pa še zidajo; v njih pora-

bijo že zdaj vsak dan 30 vagonov slame za izdelavo slamnate krme. Do konca leta bo toliko tovarn, da bodo lahko izdelale 2½ milj. q krme iz slame. Porabijo se tudi odpadki, ki jih lug iz slame potegne. Pravijo, da je ta slamnata krma skoraj boljša, kakor najboljše seno. Za nas je najbolj potrebno, da pridelamo veliko hrane za ljudi in krme za živino. Popolnoma napačno je bilo, ko so najprej določili najvišje cene, ne da bi skrbeli za pomnoženje pridelkov. Mnogi radi plačajo, da le dobijo. Napačno je, če se preveč ovsu vseje, ker da le en pridelek. Tudi domača detelja v takem ovsu se v sedanjih razmerah ne more priporočati. Boljše bi bilo polzkušiti z jarim ječmenom, na katerega pride ajda in v ajdo rdeča detelja. Drugo leto bo veliko krme in njiva za turščico ali peso, ki se z najboljšim uspehom seje po rdeči detelji, dobro pripravljena.

Iz seje c. kr. kmetijske družbe dne 12. marca 1917. Predsednik dr. Lampe poroča o svojih korakih v imenu družbe pri ministru za prehrano glede kmetijstva na Kranjskem, pomladnega poljskega dela, potrebe semen in gnojil in položaja, ki je nastal vsled revkizicij sena, krompirja in krmil sploh, ter o svojem posredovanju pri c. kr. poljedelskem ministrstvu radi cen klavne živine na Kranjskem. Dalje poroča o sklepih, ki so jih storili zastopniki vseh avstrijskih kmetijskih družb v centralnem mestu za varstvo poljedelskih interesov. — Računski zaključek družbe za leto 1916. se vzame na znanje. — V priznanje zaslug družbinega ravnatelja Gustava Pirca za prospeh kmetijstva na Kranjskem in prav posebej za njegove zasluge za procvit in gnotni prospeh c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko ga glavni odbor imenuje generalnim ravnateljem in se uredi njegovo službeno razmerje pri kmetijski družbi po načinu, ki velja za državne uradnike IV. činovnega razreda. — Ker je konjerejski odsek vsled smrti predsednika in podpredsednika brez predsedstva in že ves čas vse posle izvršuje glavni odbor, se sklene, da se konjerejski odsek v dosedanjih obliki razpusti in da vzame glavni odbor pospeševanje konjereje neposredno v roke. — Družba sklene razpisati podpore absolventom poljedelskih šol, ki se zavežejo po navodilih družbe stopiti v poljedelsko prakso in se zavežejo stopiti v družbino službo. — Vodstvo podružnice v Metliki se poveri odborniku poslancu Mišelčiču. — Na predlog odbornika Pibra se store primerni sklepi zaradi oproščenja sirarjev in planšarjev od vojaške službe in drugih kmetovalcev za pomladansko obdelovanje. Naredba o klanju telet naj bi se tako omilila, da bi jih bilo na deželi za domačo potrebo vendar mogoče klati. Naredi se vloga na vlado, da se že sedaj skrbi, da bo dovolj cepiva proti rdečici prešičev in potrebnega osovja. Vlada se naprosi, dati glavarstvom navodilo, da smejo, le toliko mleka zahtevati, kolikor ga preostaja za domačo potrebo. — Na predlog odb. Bartola se prosi, da se za vojne jetnike določijo straže, ki poznajo domače potrebe

in jezik prebivalstva. — Odb. Mihelčič zahvali družbin odbor, da se je potegnil za pravične cene vinu in da je takoj urno in točno poskrbel za modro galico. Prosi se armadno poveljstvo, da zaseženo rezje od tri takoj pobere, da ne bo ležalo na kupu, ker se s tem razširjajo glivne bolezni. Zaradi izrednih razmer letos družba ne bo oddajala drevesc.

Klavna živina za vojaško upravo. Dne 7. aprila t. l. se bo v Ljubljani na sejmišču poleg klavnice prevzela klavna živina za vojaško upravo. Kdor želi svojo živino radi pomanjkanja krme ali iz kakega drugega vzroka oddati, naj jo prižene ta dan ob 9. uri dopoldne k prevzemanju.

Državne modre galice za škropljenje trti proti peronosperi ima c. kr. kmetijska družba za Kranjsko v Ljubljani še dovolj v zalogi po 3 K 50 vin. za kilogram ter jo oddaja odslej naprej kranjskim vinogradnikom tudi več kakor 35 kg za hektar vinograde, toda le s pogojem, da jo smejo porabiti le za svoje vinograde. Nadaljna naročila na modro galico proti takojšnjemu plačilu sprejema c. kr. kmetijska družba v Ljubljani samo še do 15. aprila t. l.

Oklic! V zadnjem času uživa prebivalstvo po mestih, zlasti v Ljubljani, veliko več mesa kot preje. Prav sedaj bodo mogli kmetovalci oddati manj živine, ker jo rabijo za poljsko delo. Tudi vojaške zahteve po živini so v zadnjem času velikanske. Prebivalstvo po mestih naj te razmere upošteva ter naj se omeji pri uživanju mesa, kolikor se pač more. Meso naj bi se uživalo ob dnevih, ko je dovoljeno, samo enkrat na dan in ne po dvakrat, tako bi dobilo vse prebivalstvo nekaj mesa, ne pa eni sloji preveč, drugi pa nič. Prebivalstvo mora samo izprevideti, da je omejitev mesnih jedi res potrebna ne le z ozirom na domačo živinorejo in poljedelski obrat, marveč tudi z ozirom na revnejše sloje. Apeliramo na razsodnost prebivalstva samega, kajti več živine kot dosedaj mestom in industrijskim krajem ne bo mogoče oddajati, ampak bo treba še sedanjio mero omejiti. — Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani.

Pomoč šolske mladine in učiteljev pri spomladnih delih. Deželni šolski svet je odredil z odlokom z dne 10. marca 1917, številka 1919, da se imajo tudi letos izvršiti vse potrebne olajšave v šolskem obisku za čas spomladnega in poznejšega kmetijskega dela. Krajni šolski sveti imajo pravico, oprostiti za delo sposobne učence šolskega pouka, skrajšati po potrebi ves šolski pouk in ob času nujnega dela s podukom sploh prenehati in šolo skleniti. Učitelji ljudskih in meščanskih šol imajo vsa potrebna dela po možnosti pospeševati in sodelovati in pomagati tudi pri vseh delih žetvenih komisij. Ravnotako imajo ravnateljstva srednjih šol oprostiti učence za čas najbolj nujnega dela, da pomagajo doma in sploh pri nujnih kmetijskih delih. Dotična okrožnica deželnega šolskega sveta se je poslala tudi na vsa županstva in župne urade.

IVERI.

Največ plevela raste na mastni zemlji.

Orel leta osamljen, krokar pa poja se v jati; moder ljubi samoto, norcu družbo je dati.

Tedenska pratika.

Petek — veliki, 6. aprila: Spomin smrti Gospodove na križu. Ta dan ni nikjer nobene sv. maše, da si verniki bolj živo predložijo krvavo daritev Jezusovo na križu. Prenese se pa sv. Rešnje Telo s stranskega oltarja; mašnik povzdigne po kratkih obredih sv. hostijo v spomin, da je bil ta dan Jezus povišan na križu. Po kratkih molitvah sledi sv. obhajilo, ki ga prejme mašnik samo pod podobo kruha. Veliki petek se izvrši tudi počestčenje križa, se opravijo molitve za vse stanove, slednjič se prenese sv. Rešnje Telo v monštranci v božji grob. — God. sv. Marcelina, Vikema, Siksta in Celestina, bl. Julijane.

Sobota — velika, 7. aprila: Ta dan se izvrše sledeči sv. obredi: Zunaj cerkve se blagoslovi ogenj, ki je izkresan iz kremenca, kar je znak vstalega Izveličarja. Lepa je navada, da po družinah čakajo blagoslovljenega ognja in prej ne zakurijo v peči. — V cerkvi blagoslove nato velikonočno svečo, prižgo luči, nato se pa izvrši blagoslov krstne vode. Pri sv. maši (samo ena v vsaki župnijski cerkvi) se že oglasi veseli slavošpev »aleluja« — orgle zadone, zvonovi se oglašajo. Popoldne blagoslavljajo jestvila, prihihe (letos jih bo bore malo) v znamenje, da je vstali Zveličar odvzel prokletstvo, ki je bilo izrečeno nad zemljo vsled izvirnega greha. — Procesije vstajenja imajo pri nas večinoma na večer, deloma pa na velikonočno nedeljo zjutraj. — God bl. Hermana Jožefa. († 1233.)

Velikonoč — Vstajenje Gospodovo, 8. aprila. Največji praznik cerkvenega leta. Ta praznik je premakljiv in se obhaja prvo nedeljo po prvi pomladanski polni luni, torej med 22. sušcem in 25. aprilom. — God. sv. Alberta, sv. Marije Kleofe.

Velikonočni ponedeljek, 9. aprila: Sveti evangelij opisuje dva učenca, ki se jima je pridružil Jezus, ko sta šla v Emavs.

Torek, 10. aprila: Sv. Mehtilda, sestra sv. Jederti, redovnica. († 1275.)

Sreda, 11. aprila: Sv. Leon I., papež. († 461.)

Četrtek, 12. aprila: Sv. Julij, papež. († 352.) — Sv. Zenon.

Solnce vzhaja ob 5. uri 26 minut — zahaja ob 6. uri 38 minut.

Luna: Ščip 7. aprila ob treh popoldne, zadnji krajec 14. aprila ob 9. uri 12 minut zvečer.

Sv. Julijana.

(† 1258.)

Leta 1208. je bila sprejeta 15 letna sirota Julijana v samostan Cornillon pri Litihu v Belgiji. Njena tankovestnost se je razodevala ne le v tem, da je z vso skrbjo urejevala svoje misli, marveč da si je štel celo v krivdo, ako ob pogreških drugih ni občutila tiste bolesti, ki bi jo zahtevala ljubezen do Boga. Središče njenih misli in

molitev je bil Jezus v najsv. Zakramentu. Nenavadna prikazen, ki se je večkrat ponavljala, je dala povod, da se je vpeljal praznik sv. Rešnjega Telesa. Pogostokrat je namreč videla skrivnostno luno, ki je blestela v posebnem sijaju. Julijana je pa vselej opazila, da je na svetli obli en kosček teman. Razodeto ji je bilo, da svetla obla pomeni cerkveno leto s svojimi prazniki; manjka pa enega praznika, ki bi postavitev sv. Rešnjega Telesa dovolj proslavil. Vso zadevo so strogi učenjaki natanko preiskali. Med temi je bil tudi vrhovni predstojnik dominikancev Hugo, ki je dosegel, da je leta 1246. škof Robert v Litihu vpeljal praznik sv. Rešnjega Telesa za vso škofijo. Papež Urban IV. je zapovedal ta praznik za vso katoliško Cerkve leta 1264. — Julijana je v svojem življenju mnogo trpela; umrla je po številnih preizkušnjah leta 1258.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 4 1/4% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Pozdravi naših vojakov.

Veselo Velikonoč! Strelci iz tirolskih reber žele vsem čitateljem srečne velikonočne praznike: Fr. Samsa, Al. Cerkenik, Raf. Črnologar, Jož. Vatovec. — Pomladanske pozdrave in veselo alelujo vsem znancem — s tirolskih hribov: Fr. Gruden, predmojster, in Ivan Krašovic, topničar; oba z Vrhniko. — Tisoč pozdravov iz žebejnaka — od »Cesarjevičevih« korenjakov, Bog živi Vas in nas! Iv. Radič, Fr. Bizjak, V. Grabnar, Al. Urbanč, Vrhovšek, Fr. Rebselj, Fr. Omahen, Jož. Miklič, Jož. Plantarič, desetn. Fr. Krašovic, Bučka; predm. Štef. Bratina; A. Živec, Jož. Košir, Josip Andlovic, Fr. Ocirk, Simon Sivec, Stefančič; četov. Silv. Cimperman, Iv. Lenarčič, desetn.; Karel Tavčar, Žirovnica, in J. Štrumbelj, Tomišelj, četov.; Fr. Habe, desetn.; Fr. Kramar, podd.; inf.; Ivan Klavs, Iv. Adamič, Iv. Verbe, Fr. Gorše. — Fantje in moške na daljnem Rusko-Poljskem žele veselo praznike: Podd. And. Vidmar, Dole; inf. Mart. in Ivan Račič, Cerklje; Ant. Habyan in Fr. Trantel, Višnjagora; J. Dobevo, Borovnica; J. Petrič, Črnomelj. Vsi ti naši prijatelji se nahajajo na severu že 15 mesecev — čili in zdravi; pozdravljajo domače. — Veselo velikonočne praznike in mnogo prihodov žele domačim v domovini: Slovenski fantje na romunski fronti: Narednik J. Ovcar, podd. J. Jemec, K. Biletzki, J. Mislaj. — Iz bolnišnice v Slavoniji: Podd. J. Dular, Fr. Rajhar, Fr. Petrič, J. Bonač, St. Kamenšek, Fr. Hvala, Fr. Šimenka. — Fantje s kraške planote: Četov. Fr. Camernik, Polhovgradec; des. Fr. Drinovec, Meja; podd. Iv. Lovretič, St. Peter n. Kr.; inf. J. Kastelic, Al. Bregar, J. Lipar, Fr. Šubič; četov. J. Veržon; des. F. Kump; podd. J. Turšič, A. Jazbec, M. Zalec; inf. J. Košir, Fr. Jeriha, J. Mavretič, A. Zupelj, Fr. Križnik, J. Zalelet, J. Črnetič, A. Molek; des. J. Kolar, M. Štendohar. — Iz Pulja: A. Valentincič, J. Zdole, M. Snoj, V. Dimec, J. Fortuna, J. Kapus, J. Gorišek. — Od straže pri voj. ujetnikih

Anton Zbočnik. — Iz bolnišnice pri Gradcu: M. Podlesnik, Radež; J. Pevc, Zatičina; J. Koprivnik, Leskovec; Fr. Šerbec, J. Gasparin. — Fantje in moške z južnega bojišča (že tretjo Velikonočo na fronti): Četov, R. Fiedler iz Prage; desetnički K. Marković, Šmartno; M. Cek, Senožec; J. Kocijancič, Istra; podd. A. Kajnc, Šmarje; M. Grile, Rajhenburg; inf. Fr. Logar in F. Zupan, Dole; Al. Lenart, Sv. Križ; A. Pirković, Št. Culibrk. — Z italijanske fronte: podd. J. Udovc, Št. Janž; J. Mastnik, Št. Jernej; Fr. Štrukelj, Sp. Loka; J. Flaš in Fr. Debevc, Št. Janž; J. Fertin, Sv. Lucija; A. Planinšek, Prečina; Št. Keber, Črnomelj; P. Komle, Vipava; J. Rogelj, Jezero; F. Eppich, Kočevje; P. Germovnik, Domžale; J. Habič, Javor; J. Dolničar, Moste; Fr. Praprotnik in J. Prijatelj, Št. Janž; J. Maier, Tržiče. — Fantje »cesarjevičev« pp. v 2. J. Samsa, Sp. Retje; J. Zajc, Soteska, J. Rom, Semič; J. Svašnik, Draga. — Iz bolnišnice v Hartbergu na štaj. pod geslom: »Z Bogom in Marijo za slovensko domovino«: Fr. Kompare, Mengeš; J. Tomažič, Moste pri Komendi; A. Makovec, J. Jager. — Fantje pri »Smučarski poizvedovalni četni« na visokih snežnikih: Fr. Drganc, Toplice; A. Jurič, Šmartno; A. Juhant, Komenda; V. Weith, Domžale; A. Šparovec, Podbrezje; J. Menič. — S tirolskih gora: Des. J. Glavina, Trst; podd. Fr. Lavišek, Kanal; inf. J. Krašovec, Bučica; J. Lenart, Col; Fr. Brežak, Fr. Pirnat, Trzin. — Iz sneženih katakomb: Št. Dejak, D. Laze; J. Oražem, Žaga; Fr. Petek, Breg; J. Zadnik, M. Lašče; A. Petek, Kot; Ign. Kovačič, Šmartno p. L. — Pionirji iz daljne Romunije: Des. Iv. Gale; podd. Ign. Brezeli; pionirji L. Strniša, J. Stare, Fr. Mlakar, Iv. Lenarčič, A. Špacapan, Iv. Villan, V. Trstenjak. — Vsem tistim, ki se nas spominjajo — veselo aleluja! »Cesarjevičev« fantje tretjo Velikonočo na bojišču: Četov, P. Marolt in tov. — »Bog daj kmalu praznik vstajenja miru« Štab. narednik Al. Hrovat. — Naši cesarjeviči junaki: Des. R. Dejak; poddes. J. Ocvirk, J. Petercel, Fr. Jančič, Št. Babič, J. Hribar, J. Pečnikar, J. Perše; četov. Ivan Tavčan, des. L. Kreč, podd. Avg. Bernik in L. Oman, stot. kuharji J. Per, C. Zupan, Fr. Križaj. — Lovci (20. bat.): J. Unetič, J. Hribar, J. Stopar, J. Grabenšek — vsi od Sv. Križa pri Kost. — Od cesarjevičevega polka: P. Žunič, J. Pirč, A. Oblak, A. Gregorič, Fr. Bernik, Fr. Legan, Fr. Gorenc, A. Šinkovec, J. Okorn, des. J. Mohar, Jos. Debevc, ki že peto leto nosi vojaško suknjo in je že četrtič na bojišču; Martin Franc, Al. Cerar, Fr. Rode. — S koroške fronte: Fr. Konič, J. Pavlin, A. Kavčič, Žirovski vrh. — Slovenci lovci I. stotnije želimo veselo velikonočne praznike vsem domačim, sorodnikom, znancem, posebno pa poštenim slovenskim dekletom. Kot hrast trdno stojimo na braniku slovenske domovine proti izdajalskemu sovražniku, v vsakem vremenu in v več metrov debelem snegu ter hočemo vztrajati do konca. Iskreno pozdravljamo: Podl. Jos. Prelesnik, Dobropolje; nadl. A. Zornik, Črežsoča; podl. J. Bova pri Kozjem; M. Uranjek, Velenje; V. Ater, Sv. Lovrenc; A. Avguštin, Nova cerkev; patr. vodje: Fr. Weiss, Muršak; Fr. Fon, Smast; R. Gajšek, Store; lovci: V. Kosiček, Žužemberk; A. Kotnik, Stari trg; Ivan Raspet, Palež; Fr. Česarek, Ribnica; Al. Šaboti, Ljubevec; J. Znidarič, Mala nedelja; M. Črnota, Log; Fr. Stražišnik, Spod. Dravograd; M. Trlez, Šmarje; K. Štaube, Konjice; J. Zgaga, Podbrdo; A. Kvrtič, Gabrje; J. Čeh, Sv. Lovrenc. — Slovenski planinci visokogorske stot. št. 11: Četov, Čuk A., Pristava; desetnički J. Rozman, Nem. Rovt, in P. Peterman, Gorje; poddes. M. Noč, Lipnica; J. Azman, Št. Peter; M. Rutar, Ravne; inf. V. Zaman, Št. Stefan; L. Matičič, Ivanje selo; J. Bobič, Kostanjevica; J. Lunder, Moravče; J. Leban, Ljubin; A. Marušič, Nova vas; J. Kejzar, Davče. — Slovenski fantje pri 305. cm. možnar. — Vsem poštenim dekletom in bralcem »Domoljuba«: J. Novak, A. Kragelj, Iv. Smole, Jos. Bertl, Mart. Saks, P. Svetič, Iv. Lenarčič, Ant. Glavič, Jos. Krapež, Mlo. Janžekovič, F. Topar, Fr. Slapnik, Fr. Brodar, Ant. Kovačič, Jos. Turnšek, Viktor Batič, Urban Znidar, Jos. Flegarič, Št. Markovič, Ant. Košir, Fr. Mauser, Ant. Pultar. — Ponosni cesarjevičevi Slovenci, zdravi in čvrsti: des. Ant. Zupan, podd. Št. Biščak, četov. Iv. Križnar, čtv. J. Jerman, čtv. Avg. Tavčar, čtv. Iv. Rožanc, des. J. Samotorčan, des. J. Strle, des. Jož. Rožanc, podd. Mih. Baznik, Fr. Mostar, podd. M. Habjan, Ant. Drobnič.

Radi bi ustregli, pa skoraj ni moč. Pretekli teden je prejelo uredništvo toliko vojaških pozdravov in voščil za Velikonočo, da ob najboljši volji

nismo mogli vseh sprejeti v list. V imenu vseh bralcev in bralk »Domoljubovih« izreka uredništvo našim ljubim in dragim znancem in prijateljem, ki tvegajo življenje na bojiščih za domovino, iskreno zahvalo in klič: Bog Vas vse obvaruj in privedi čimprej srečne in zdrave na slovenske domove!

Stare rane na obrazu in po vratu od časa do časa iznova povzročajo bolečine. Ta bol se da odstraniti s Fellerjevim zelo dobrodejnim, bol lajšajočim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko »Elsa-fluid«. Treba torej, da je vedno pripravljeno to zdravniško priporočeno domače sredstvo, da je ob potrebi pri rokah. Več kot 100.000 zahvalnih tudi iz višjih krogov potrja njega dober učinek. Predvojne cene. 12 steklenic pošlje franko za le 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 16 (Hrvatstvo). Moral bi biti vedno pri hiši. Tuli Fellerjevo milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z znamko »Elsa-kroglice« so dobre. (vf.)

Najnovejše.

Važen obisk. Minuli teden je šla naša cesarska dvojica na obisk v nemški glavni stan, kamor sta prišla tudi nemški cesar in cesarica. Navzoča sta bila tudi naš minister za vnanje stvari grof Czernin in nemški državni kancler. Ker so vsi listi pisali, da je bil razgovor tudi politične vsebine, sodijo, da stojimo pred velikimi zgodovinskimi dogodki.

To in ono.

Družinske razmere. Neki grenadir (metalac granat) prosi pruskega stotnika za dopust zaradi družinskih razmer. Stotnik ga vpraša: »Kakšnih družinskih razmer?« — Vojak: »Doma so klali; meni pa sveže klobase tako zelo diše.«

Velika resnica. Alban Stolz je zapisal neke tole: Ako bi danes hodil po Evropi, bi našel le premoale krščanstva in res krščanskega življenja. Najbolje bi bilo, da bi čezinež z velikanskimi črkami zapisal izrek Gospodov: »Ozka in trnjeva je pot, ki pelje v zveličanje in le malo jih je, ki po nji hodijo« — in pa: »Pustite male k meni priti, ker takih je nebeško kraljestvo!« — Pa bo že skoraj 2000 let, ko je božji Zveličar to besedo izustil.

Velik spomin. Zgodovina pripoveduje o ljudeh, ki tega, kar so enkrat slišali, niso izlepa pozabili. — Tako n. pr. je znal Cir imena vseh svojih vojakov na pamet. Isto se pripoveduje o vojskovodji Scipionu in o cesarju Hadrianu. — Modrijan Seneka je znal 2000 besedi, če jih je le enkrat slišal, naštetih po vrsti, pa tudi povedati v obratnem redu. — Kralj Mitridat je znal 22. kardinal Mezzofant pa celo 52 jezikov. Umrl je leta 1849. — Lord Carderot je znal vse sveto pisano novega zakona — naizust.

Za razvedrilo.

Je res. Hčerka očetu: »Kaj pa je pravzaprav vedeževalka?« — Oče: »Ženska, ki ne pove resnice.«

V cirkusu. Mestni obilzanec vpraša klovna: »(Klovn) je igralec, ki je norčavo oblečen in uganja smešno-saljive burke!« — Ali mora vsak klovn imeti tako neumen obraz? — Navihane mu pretkano odgovori: »O seveda. Če bi imel jaz na primer vaš obraz, bi mi moral moj ravnatelj takoj dati še enkrat tako veliko plačo.« Obilzanec je sedaj napravil res neumen obraz; v cirkusu ga pa ni bilo več.

Vprašanja in odgovori.

M. S. — Buer-Resse, Vestfalsko: Pri dobijanju srečak te vrste odtegnijo, kolikor smo poučeni, 25 odstotkov. — Ako nimate zagotovljenega semenskega krompirja, ga boste v maju — takrat je že itak prepozno — težko dobili. Tudi s pre-

hrano boste imeli sitnosti — Podpore Vam ne morejo odtegniti.

F. J. P. — Školja Loka: Priporočenih ali celo ekspresno priporočenih pisem, ki so namenjena ujetnikom, poštni uradi ne sprejemajo.

Am. D. — Celje: Za naslov so obrnite na vojno poveljstvo tistega oddelka, kjer mož služi. — Drugače ne moremo svetovati, kakor: priporočite ga usmiljenemu Srcu Jezusovemu.

J. K. — Trebnje: Krajevni novic v tem slogu, ki je vsekako pretiran, bralci ne bi razumeli. Spišite kaj drobnega za »To in ono« v saljivi obliki!

Listnica uredništva. Dorisniku J., ki je zapisal na čelo svojega pisma »Iz Studene« naznanjamo, da piše gospodarske stvari v »Domoljubu« mož, ki ni le kmečki sin, gospodarsko vsestransko izobražen, marveč živi med kmeti, se sam z vso vnaemo ukvarja z umnim gospodarstvom, živinorejo itd. ter zapiše le to, kar je sam preizkusil in kar sam spozna za dobro. — Tudi v uredništvu sedi kmečki sin, ki predobro pozna in vpošteva kmečke potrebe in težave ter jih vsekdar uvaža.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 28. marca: 42, 55, 52, 31, 54.
Linc, 31. marca: 9, 18, 25, 34, 39.

SKRIVALNICA.

K stricu v malin šla sta v vas, Anka, Francek vsaki čas; mamka ju je zapodila, kadar lačna dost' sta bila. Striček mlinar dosti kruha ima vedno — primaruha! Vojna nam ga pičlo reže, mlinar malim pa postreže. Ko sta se nazaj vrnila, sta ob vodki se mudila. Anka vmiva si noge; kje je deček, kdo pove?

Dobre knjige.

Vojska in mir. Misli selskega modrijana. I. zvezek »Domoljubove knjižnice«. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. 1917. Cena po pošti K 1.20.

Dolgo in davno zaželjena knjižica. Dobrih knjig utegne po naših knjigo-tržnicah kmalu zmanjkati. Novosti so pa v času pomanjkanja delavnih moči in tiskarskih potrebščin — redke. Knjižica »Vojska in mir« je novost izredne vrednosti: z zanimanjem jo bodo brali preprosti, a tudi inteligentni Slovenci, nevojaki zlasti pa še vojaki. Vsebinska je vzniknila v vojnem hrupu, je kakor blažilni balzam, ki leči rane, je kakor angel miru, ki pomirjuje duhove, tolaži žalostne, bodri potrte, navdušuje malo-dušne, daje pouka malo- in slabovernim, odkriva resnico. »Kot nalašči za

sedanji čas», mora vsakdo zaklicati, ko prečita to res temeljito, s srcem in ljubeznijo do slovenskega ljudstva spisano knjigo. Pisatelj je marsikaj, kar je razložil v knjižici, pojasnjeval že v »Domoljubu«, marsikaj je pa dostavil, uredil in spravil v lepo celoto.

Pristavimo še to-le: V uvodu pravi pisatelj: »Vsako misel, ki ji boš pritegnil, si zapomni, in dopoveduj jo tudi drugim, ki so pouka potrebni. Če se kje n' važni stvari ne skladaš, sporoči uredniku »Domoljuba« v Ljubljani. Urednik bo že meni povedal, in nemara da se v »Domoljubu« dodobra dogovoriva! Sploh, če slišiš med ljudmi kaj takega, kar je vredno odgovora, a sam ne veš prav, kaj bi rekel, sporoči »Domoljubu«!

Priporočamo prav toplo to krasno knjižico. Naročite jo vsajkom čimprej, da ne bo poprej pošla.

U 56/17-7

789

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

Sodba: Obtoženka Barbara Sršen roj. Gosar v Bukovici, 39 let stara, kat. branjevčeva žena iz Vesce štev. 18 je kriva, da je zahtevala dne 10. svečana 1917 v svoji prodajalni v Vesci od Jožefa Kadive za liter petroleja nekaj nad 1 K, da je tedaj izkoriščala izredne razmere, povzročene po vojnem stanju, ko je zahtevala za neobhodno potrebno reč očitno čezmerno ceno, zakrivila je s tem prestopke po § 18 točka 1 ces. ukazu z dne 21. avgusta 1916 št. 261 državnega zakona in se obsodi po istem zakonitem mestu z uporabo § 260 b. k. z. na 3 dni zapore, poostrejenega s postenjem in na 30 K globe, v slučaju neizterljivosti slednje na nadaljne tri dni zapore in po § 389 k. p. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

Končno se izreče v smislu § 23 nav. cesarskega ukaza, da je sodbo brez razlogov priobčiti enkrat v ljubljanskem tedniku »Domoljub«.

C. kr. okrajno sodišče v Kamniku,
odd. III. dne 1. sušca 1917.

Vabilo na 9. redni občni zbor

Bratilače in posojilnice na Dobravi pri Kropi r. zadr. z neom. zavezo, ki se vrši dne 15. aprila bela nedelja popoldne ob pol 4. uri v uradnih prostorih v župnišču na Dobravi.

Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem 8. občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev rač. zaključka za poslovno leto 1916. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

Načelstvo.

Fellerjev blagodejni, bol lajšajoči
fluid iz rastlinskih esenc z zn.

„ELSA-FLUID“

za razkrajajoča

izpiranja vratu.

Predvojne cene: 12 steklenic 6 kron prosto
p. oštine, lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza-
trg 16 (Hrvatska). — Čez 100.000 zahvalnih
pisem.

Raka pri Krškem.

Dne 12. aprila t. l. ob 8. uri dopoldne se vrši na tem mestu pod jako ugodnimi pogoji prodaja **gradu Raka z gospodarskimi poslopij.** Zraven spada 25 oralov gozda, 6 oralov vinogradov in približno 9 oralov vrtov in travnikov. Prodajali se bodo posamezni objekti po parcelah tudi gospodarska poslopja z deli vrta na zahtevo posebej; sprejemajo se pa tudi ponudbe na posamezne dele ali pa za vse posestvo. Proda se tudi stavbeni material, opeke (strešnik), strešni stol itd. iz nekaterih poslopij, ako se kupci oglasijo. Prodalo se bode tudi nekaj rastočih smrek. Natančnejši pogoji se izvedo na licu mesta. Pismene ponudbe naj se naslovljajo na: gosp. Ivan Modic, Nova vas pri Rakeku do 10. aprila.

Edino dobri in solidni stroji se sami
„Gritzer“ in „Afrana“

Prednosti: kroglični tek, biserni
uhod (Perlstich). Pouk o vezenju
in krpanju brezplačno v hiši.

Edina tovar. zaloga živalnih strojev
Josip Petelin
Ljubljana

blizu franc. mostu, 3. hiša za vodo.
Izletna garancija.

U 47/17-8

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnja v Radovljici, odd. III. je razsodila o obtožbi opravitelja državnega pravdnštva zoper Katarino Iskra rojena Jalen v Hlebcab, pristojno v Lesce, 50 let stara, k. v. omoženo, posestnika ženo, Lesce 49 vo. Mihovko, nekaznovano zaradi prestopka § 18/1 cesarske naredbes od 21. avgusta 1916 št. 261 državnega zak. v navzočnosti opravitelja državnega pravdnštva Alojza Woschnig kakor javnega obtožitelja, obtoženke Katarine Iskra, zagovornika Franceta Kobler, odvetnika v Radovljici, po danes dognani glavni razpravi po predlogu javnega obtožitelja, naj se obtoženka kaznuje, tako:

Obtoženka Katarina Iskra je kriva, da je dne 29. januarja 1917 zahtevala na svojem domu v Lescah od Ane Hodnik iz Lesce za liter mleka 50 h, torej za neobhodno potrebne reči očitno pretrane cene izkoriščajoč vlad vojnega stanja nastale izredne razmere, in s tem zakrivila prestopke navijanja cen po § 18/1 cesarske naredbes od 21. avgusta 1916 št. 261 državnega zakona in se obsodi po § 18/1 citirane naredbes z uporabo §§ 266 in 261 k. z. na 50 K denarne globe, v slučaju neizterljivosti pa na pet dni zapore in po § 389 k. p. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni ter s sodbo c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani z dne 20. marca 1917 BL XII 146/17-1 v objavo sodbe v tedniku »Domoljub« in na občinski deski v Lescah.

Radovljica, dne 6. marca 1917.

Dr. Ženko, l. r.

HENRIK WEISZ

== Nagysalló (Kom. Bars) Ogrsko ==

dobavlja po povzetju naslednje čevlje v poljubni velikosti. Riziko izključeno! Zamena dovoljena! Cenika ne morem poslati med vojno, Per-

Ustan. 1910.

Zakon. protokol.
kreme za čevlje K 1-..

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
Ljubljana, Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. razhovratno izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe. 2. vse premično blago, mobilije, polske orožje, stroje, živino, zvonove in enako. 3. vse poljsko pridelke, žita in krmo. 4. zvonove proti prelomu. 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nevarnostem, vsakovratna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno in kmetijsko zavarovalnico od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912 K 673.254.17, so poskočile koncem l. 1913 na K 735.147.17.

Tedaj, čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolj bo rasel zaklad. Ponudbe in pojasnila daje ravateljstvo, glavno poverjenstvo v Celju in na Froseku, kakor tudi po vseh larah nastavljeni poverjeniki.

Cene primerno, hitra ceritev in takojšnje izplačilo.

Dr. priporočamo

kolinsko kavino primes
v korist obmejnim Slovincem!

100 litrov domače pijače
osveži, slastne in jezo gaseče si lahko vsak sam napravi s majh. stroški. V zalogi so: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, nankatni brusarice, poprovi metovec, pomarančevce, prvenčevce, višnjeve. Neuspeh izkl. Ta dom. pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča mesto ruma ali žganja. Sestavine s nat. naved. stanejo 12 K franko po povzetju. Za ekonomije, trgovce, vojača gospod., delavnice itd., neprecen. vredn., ker to delavca sveži in ne upijani in njegova delam. nič ne trpi.
Jan. Grolsch, Engel-Drogerie, Brno 641, Moravsko.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani,

n. a. dež. divlj. in rentne, nezg. in jamst. zavarovalnice

sprejema zavarovanja na dolžetlje in smrti, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Udeležba na dividendah pri življenjski zavarov. že po prvem letu.

Stanje zavarovanj koncem 1914 K 173.490.838—
Stanje gar. fondov koncem 1914 K 48.732.622-76
V letu 1914 se je izplačalo zavarovancem na dividendah čistega dobička K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje veljavno hkrati za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gar. imenovane podružnice.

Prospekti zastoni in poštine prosto.

Sposobni zasopniki se sprejme po najugodnejšim pogoji.
Marije Terezije cesta 12.

Proč s tem-le

Redkost!

Ogrske znamenite povodom kronanje v rabi le eden dan. — Spomin na dobo junakov! Cena za nerabilene, 1 stavek K 350, 5 stavkov K 1650, 10 stavkov K 3600. Ogrske znamenite vojni, pom. il. 1 stavek (16 vrednost) K 15 — Kémeny, Kaschau, L. Poštni predal 12/7 136, Ogrsko.

Skrajšanje 400 ne-vidljivo.
Elastična hrova tkanina, ki v vsaki- bise lahko vsak čevlji. Brošuro pošlje zastoni Extens'on Ges. z omeji. jam. Frankfurt am Main, Eschersheim Nr. 38.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo „rujavo mazilo“. Mali lonček K 1.60, veliki K 3.— porcija za rodbino K 9.—. Z uporabljenim navodilom se nateča pri: 158
Dr. E. Flesch's Krenem - Apollonke, Raab (Győr), Ungarn

Automatna past

za podgane K 5-80, za miši K 4-00, lovi brez nadzorstva do 40 živali v eni noči, ne zapuste nikake sledi in se same zopet nastavijo. Past za ščurke „Rapid“ vjame na tisoče ščurkov v eni noči, po K 3-70. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali proti predplačilu. Poština 80 v. Izvoz. tvrd. Tintner, Dunaj III., Neulingg. 26-L

Sijajna bodočnost

je zagotovljena novim srečkam avstr. rudečega križa in turškimi srečkam! Nakup teh izbornih srečk pomenja najpametnejši način varčevanja in prinese v srečnem slučaju

veliko bogastvo!

Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka zadeti. Svota vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez

dva milijona kron!

Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si jih zamore vsakdo z lahkoto nabaviti.

— Zahtevajte brezplačno pojasnilo!

Srečkovno zastopstvo 12, Ljubljana.

Srbež, kraste, pege, garje

odstranjuje najsigurneje preizkušeno **PARATOL** domače mazilo.

Mnogo zahvalnic in priznanj za dobroto. Absolutno zanesljivo. Ne maže, je popolnoma brez duha, torej se more rabiti tudi čez dan. Velik lonček K 3.—, dvojno velik lonček 5 K 50 h po povzetju ali predplačilu.

PARATOL posipalni prašek varuje najbolj občutljivo kožo. I skatija 2 K 50 v po povzetju ali predplačilu. Oba izdelka se dobivata v glavni zalogi

M. KLEIN, lekarnar v Budapešti VI-10. Nagymező út. 8.

Pozor na natančni naslov!

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blek in polnost, in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.

Lonček po K 6.—, K 10.— in K 15.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštanim povzetjem ali denar naprej iz trgovice, kamor je naslavljati vse naručila

Ana Csillag, Dunaj I, Kohlmarkt 11.

Naročate sobotnega „Slovenca“

Dobro „IKO“ uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je mojstrsko delo urarske umetnosti!

Razpošilja se po povzetju Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepoticja, daril itd. v velikem

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastoni in poštine prosto.

Zlato uro zastoni!

Natančneje v krasnem ceniku, ki pošlje zastoni in poštine prosto.

Tako sodijo vse stranke: Tisoč takih pisem vam lahko pokažem.

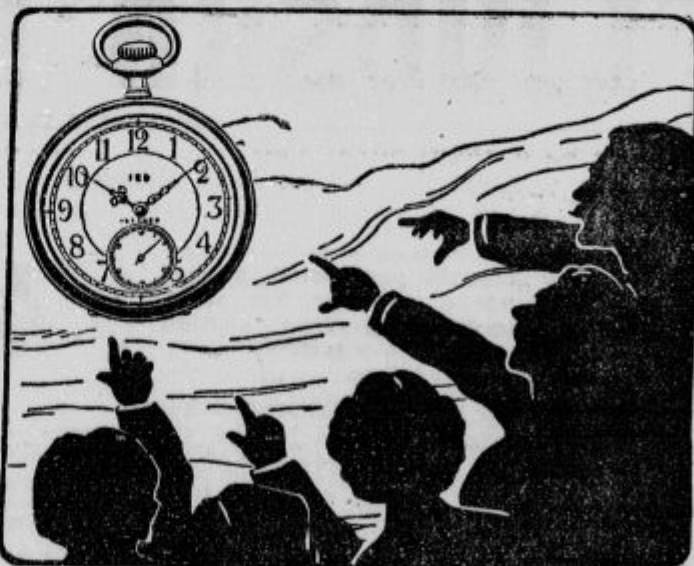
Po letih se ni popravila potrebna.

Moji znanci so zelo iznenadeni, da ona kovinasta ura, katero sem pri Vas kupil K 410, še ni bila popravljena in gre vedno dobro. Pošljite mi sedaj ravno tako za mojega nečaka. Vsoto K 410 pošljem istočasno po poštini nakaznici na Vas.

Vas najlepše pozdravljam

Skaričevo pri Krapini. Franc Milnarič, pos.

Vse ure so natančno preizkušene!

Lasna znamka „IKO“ svetovnoznana.

Svetovna razpošiljalnica

Lasna protokolirana tovarna ur v Svici.

H. SUTTNER samo v LJUBLJANI št. 1.

Nobene podružnice.

Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur.

Nobene podružnice.

8 vinarjev

(za 1 dopis.) Vas stane glavni cenik, ki se dopoljuje na zahtevo brogiplačno.

Prva tovarna ur

Jan Konrad
c. in kr. dvor. zasl. Br. 1554 (Četka.)

Nikei ali jeki, ure na sidro K 6-, 7-, 8-. Vojno-spomin. niklin ali jeki, ure K 11-, 12-; armadne radij, ure iz niklin ali jekla K 12. Masiv, srebrne Roskopf remont, ure s sidr. K 19-, 20-. Budilke, stenske ure v veliki izbiri po nizkih cenah. 3 letno pisemno jamstvo. — Pošilja po povzetju. Kam. dovolj ali denarnica.

Dobri brivski in lasestrižni aparati

Za. lasi dovoljena ali denarnica. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založ. **JAN KONRAD**, izvoznik, Br. 1701, Četka, 112

izdelovanje in napredna založba

kilnih pasov (bruh-bandov)

Trebušni pas od K 5, 7, 8 do 20; kilni pasovi od K 4, 5, 6 in 8; pasovi za obe strani podvojene cene, pasovi za oboje od K 1-60, do 4. — Založba blaga iz gornje in dolne in bolnice, namizne naravnice in blazine. Umetne noge, ruke itd. Za gosp. zdravniške in vsakovrstnih instrumentov. Povšek na te cene znaša 20—30%.

Za obilna naročila se priporoča
K. PIOTROWSKI, Ljubljana
33 Sv. Petra cesta št. 33.

Po konkurenčnih cenah. Vračanjem v pošti na do prileži zramka

Ustanovljeno leta 1893.

Ustanovljeno leta 1893.

Uzajemno podporno društvo v Ljubljani

reg. strovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz svojega.
Zunanji viagatelj so za pošt-

4 1/2 %

ljanje denarja na razpolago brezplačno položnice poštne hranilnice.

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7 1/2, 15 ali 22 1/2 let, pa tudi izven odsekov proti poljubno dogovorjenim odplačilom. — Dovoljujejo se ranžijska posojila proti zaznambi na plačo in zavarovalni polici ali proti poroštvu. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša koncem 1. 1915 K: 519.848.40. Deležnikov je bilo koncem 1. 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 K.

Nacelstvo

Predsednik: Andrej Kalan, preb. in stolni kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

E. Hemec, c. kr. profesor v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karol Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Član: Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; Zajo Albin, c. kr. rač. oficijal v Ljubljani; Anton Kralj, tajnik Zadrugne zveze v Ljubljani; dr. Merhar Alojzij, gimn. profesor v Ljubljani; dr. Jakob Bohorič, odvetnik konstit. v Ljubljani; dr. Fran i. g. z. profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aleš Ušeničnik, prof. bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, c. kr. gimn. prof. v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, katehet v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Krlež, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Član: Anton Gadež, katehet v Ljubljani; K. Gruber, c. kr. rač. oficijal v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; Avguštin Zajc, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

2 ali 3 vajence

14 let stare sprejme s hrano in stanovanjem takoj v podak **AVGUST RE IČ**, sodarski mojster Ljubljana, Trnovo.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

4 1/4 %

Rezervni zakladi znašajo okroglo kron 800.000.—. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1915 23 milijonov kron.

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krome 25 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrugnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. — Menjice se eskomptujejo najbolje.

